



Ministerstvo životního prostředí

DOŠLO DNE

18-08-2011

891/2011

V Praze dne 16.8.2011

č.j. 1421/500/11

52124/ENV/11

Rozhodnutí

Ministerstva životního prostředí České republiky, odboru výkonu státní správy I (dále jen OVSS I MŽP), příslušného podle ustanovení § 89 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. (správní řád) ve znění pozdějších předpisů, dále podle ustanovení § 19 odst. 2 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů a podle ustanovení § 108 odst. 3 písm. m) a n) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) ve znění pozdějších předpisů, o **odvolání Obce Nelahozeves** ze dne 23.5.2011 **proti rozhodnutí** České inspekce životního prostředí (dále také ČIŽP nebo inspekce) **č.j.: ČIŽP/41/OOV/SR01/1103576.005/11/PJC ze dne 6.5.2011.**

Napadeným rozhodnutím bylo společnosti UNIPETROL, a.s., IČ: 61672190, se sídlem Na Pankráci 127, 140 00 Praha 4 - Nusle, právně zastoupené spol. UNIPETROL SERVICES, s.r.o., se sídlem Litvínov, Záluží 1, PSČ 436 70, IČ 276 08 051, **změněno podle § 42 odst. 2 vodního zákona rozhodnutí o opatření k nápravě** k odstranění závadného stavu spojeného s existencí staré skládky chemických odpadů na pozemku parc.č. 288/2 v k.ú. Nelahozeves. Změna se týkala rozhodnutí ČIŽP č.j. 1/OV/10463/03/Rý ze dne 18.9.2003 a spočívala v uložení povinností pod body 1) a 2):

f) Zajistit provedení sanačních prací dle přijatého projektu sanačních prací – CHEMCOMEX Praha, a.s. z roku 2005 a schváleného realizačního projektu - odstranění staré ekologické zátěže spočívající v existenci staré skládky chemických odpadů na pozemku č.p.288/2 v k.ú. Nelahozeves:

Termín: do pěti let od ukončení výběrového řízení na dodavatele sanačních prací

2) Do doby zahájení vlastních sanačních prací - odstranění tělesa skládky a kontaminovaných podložních vrstev bude prováděn monitoring kvality podzemních a povrchových vod v k.ú. Nelahozeves takto:

vzorkované objekty	počet	četnost	analýzy
vrty kvartér - HJ-1	1	kvartálně	CI, NEL, PAU, BTEXS
vrty turon - HVT-10, HVT-11, HJ-2A, HVT-4	4	kvartálně	CI, NEL, PAU, BTEXS
vrty cenoman - HVC-10, HVC-11, HVC-1	3	kvartálně	CI, NEL, PAU, BTEXS
studny - č.p.138, č.p.170, č.p. 36 (č.p.146 v DAAR)	3	kvartálně	CI, NEL, PAU, BTEXS
Korytnický potok	1	kvartálně	CI, NEL, PAU, BTEXS

Zprávy o výsledcích monitorovacích prací budou zasílány ČIŽP OI Praha každý rok do 31.12.

Termín: od 31.8.2011 až do data zahájení vlastních sanačních prací

Ministerstvo životního prostředí jako odvolací správní úřad (§ 89 odst. 1 správního řádu) přezkoumalo napadené rozhodnutí a podle ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) cit. zákona rozhodlo takto:

Napadené rozhodnutí ČIŽP č.j.: ČIŽP/41/ OOV/SR01/1103576.005/11/PJC ze dne 6.5.2011

se mění:

I): Nápravné opatření pod bodem 1) je termínováno takto:

„Termín dokončení sanací: do pěti let od ukončení výběrového řízení na dodavatele sanačních prací.“

II): Nápravné opatření pod bodem 2) je změněno označení vzorkovaného objektu v posledním řádku tabulky: **„stálé monitorovací místo na Korytnickém potoce pod skládkou“.**

Podle ustanovení § 90 odst. 5 správního řádu se rozhodnutí ve zbytku potvrzuje.

Odůvodnění

Napádeným rozhodnutím bylo společnosti UNIPETROL, a.s., IČ: 61672190, se sídlem Na Pankráci 127, 140 00 Praha 4 - Nusle, právně zastoupené spol.

UNIPETROL SERVICES, s.r.o., se sídlem Litvínov, Záluží 1, PSČ 436 70, IČ 276 08 051, změněno podle § 42 odst. 2 vodního zákona rozhodnutí o opatření k nápravě k odstranění závadného stavu spojeného s existencí staré skládky chemických odpadů na pozemku parc.č. 288/2 v k.ú. Nelahozeves. Změna se týkala rozhodnutí ČIŽP č.j. 1/OV/10463/03/Rý ze dne 18.9.2003.

Důvodem bylo, že dopisem ze dne 24.9.2010 požádala společnost UNIPETROL, a.s. o změnu termínu opatření k nápravě závadného stavu, který je uveden pod bodem 2 v citovaném rozhodnutí ČIŽP ze dne 18.9.2003.

Rozhodnutím č.j. 1/OV/10463/03/Rý ze dne 18.9.2003 byla nabyvateli společnosti UNIPETROL, a.s. uložena tato nápravná opatření k odstranění závadného stavu, spočívajícího v existenci staré skládky chemických odpadů na pozemku č.p. 288/2 v k.ú. Nelahozeves:

1) Zajistit vypracování projektu sanačních prací pro odstranění staré ekologické zátěže spočívající v existenci staré skládky chemických odpadů na pozemku v k.ú. Nelahozeves. Součástí projektu sanačních prací bude i návrh podrobnějšího monitoringu, kterým by bylo možno sledovat vliv sanačních prací na životní prostředí.
Termín předložení projektu sanačních prací k projednání: 31.12.2004

2) Zajistit provedení sanačních prací dle projednaného a schváleného projektu.

Termín ukončení sanace: 31.12.2010

Společnost UNIPETROL, a.s., ve své žádosti ze dne 24.9.2010 navrhla nový termín realizace nápravného opatření uloženého rozhodnutím ČIŽP OI Praha č.j. 1/OV/10463/03/Rý ze dne 18.9.2003. pod bodem 2) Zajistit provedení sanačních prací dle projednaného a schváleného projektu. Původní termínu končení sanace: 31.12.2010 prodloužit do pěti let od ukončení výběrového řízení na dodavatele sanačních prací. Prodloužení termínu odůvodnila takto: Nápravné opatření uložené pod bodem 1 rozhodnutí ČIŽP č.j.1/OV/10463/03/Rý bylo splněno: Projekt sanačních prací vypracovala společnost CHEMCOMEX Praha a.s., v rámci oponentního řízení, které se uskutečnilo dne 14.7.2005 byl tento projekt přijat. Od doby schválení projektu sanačních prací skládky Nelahozeves společnost UNIPETROL a.s. opakovaně žádala MF ČR (12.1.2006, 5.5.2006) o zajištění výběrového řízení a uzavření smlouvy na provedení sanačních prací. Ze stany MF ČR nebylo reagováno. Vzhledem ke skutečnosti, že původní AR (analýza rizik) byla vypracována v roce 1995, požádal nabyvatel dopisem ze

dne 2.12.2009 o zpracování aktualizace původní AR. Na základě této žádosti byla dne 4.5.2010 uzavřena realizační smlouva mezi MF ČR a společností PROGEO, s.r.o. na zpracování AAR (aktualizovaná analýza rizik) skládky sudů na pozemcích v k.ú. Nelahozeves. Dne 8.3.2011 proběhla oponentura AAR.

Na základě závěrečné zprávy AAR a závěru Doplnku AAR konstatovala inspekce toto:

Zájmové území - skládka sudů se nachází cca 600 m západně od severní části obce Nelahozeves při severním okraji bývalého struskoviště, nyní rekultivovaného na pole. Skládka sudů byla v provozu od roku 1964 do roku 1985 a v roce 1986 byla dokončena rekultivace. Skládka se skládá ze starší části provozované do roku 1978, přičemž v roce 1974 skládka vyhořela a zůstalo pouze $\frac{1}{3}$ uložených sudů. Ve staré skládce se nyní údajně nachází cca 8 460 sudů. V nové skládce, která byla vybudována na staré, se nachází cca 15 000 sudů. Celkem se na skládce nachází cca 23 500 sudů s cca 4 230 t styrenových smol. Prioritním kontaminantem s původem ve skládce sudů jsou podle výsledků archivních průzkumných prací aromatické uhlovodíky (zejména styren, benzen, ethylbenzen) a polyaromatické uhlovodíky (zejména naftalen a fenanthren), dále lze předpokládat, že v některých sudech se také nachází toluen a xyleny.

Specifickou prioritní škodlivinu představují i chloridové ionty, které pocházejí z kalů z rozpouštění NaCl a byly ukládány do staré skládky sudů. Při úpravách skládky po jejím vyhoření v roce 1974, resp. po ukončení skládky v roce 1978 mohlo dojít k rozhrnutí zbytků kalů se zbytkovým obsahem NaCl, jejich vystavení atmosférickým srážkám a většina soli byla pravděpodobně vyloužena.

Z důvodu prokazatelného šíření kontaminace do podzemních vod svrchnokřídových sedimentů (cenomanský kolektor) a s ohledem na riziko významného zhoršení jakosti podzemních vod v hydrogeologických strukturách české křídové pánve byla doporučena opatření spočívající v bezodkladném celkovém vymístění tělesa skládky.

V případě nerealizace nápravných opatření směřujících k odstranění SEZ - vymístění tělesa skládky - lze důvodně očekávat násobný nárůst rizika při zvýšeném kontaktu srážkových vod s uloženými odpady (zvýšení dotace kontaminantů do podzemních vod) např. v důsledku poškození izolační vrstvy skládky, překročení životnosti izolační fólie, prorezavění sudů apod.

V rámci zpracování Doplnku AAR nebyly zjištěny informace, které by vyžadovaly změnu koncepce navržených nápravných opatření rozpracovaných v projektové dokumentaci opatření vedoucích k nápravě starých ekologických zátěží vzniklých před privatizací skládky Nelahozeves, a.s. KAUČUK spol. UNIPETROL, a.s. Dokumentace byla vypracována v červenci 2005 společností CHEMCOMEX Praha a.s.

Projektová dokumentace opatření vedoucích k nápravě starých ekologických zátěží vzniklých před privatizací skládky Nelahozeves, a.s. KAUČUK spol. UNIPETROL, a.s. (z roku 2005) rámcově odpovídá požadavkům Rozhodnutím ČIŽP OI Praha zn.: 1/OV/10463/03/Rý ze dne 18.9.2003.

Realizační projekt sanačních prací - skládka Nelahozeves musí obsahovat i rozšíření monitoringu (sanačního, postsanačního) podzemních a povrchových vod o nové hydrogeologické objekty monitorující jakost vod tuonského a cenomanského zvodněného systému (HVT-10, HVT-11, HVC-10 a HVC-11), Korytnický potok (výtok pod patou hráze struskoviště), pramen a studny u objektů č.p. 146, č.p. 170 a č.p. 138. Dále musí obsahovat i pětiletý postsanační monitoring a návrh opatření pro případ, že dojde v rámci postsanačního monitoringu k opakovanému významnému (dvojnásobnému) zvýšení koncentrací.

Vzhledem ke stáří a značné míře nejistot souvisejících se stavem sudů se zbytky styrenových hmot v tělese skládky lze zamezit nárůstu dotace kontaminace podzemních vod a jejímu dalšímu šíření pouze celkovým odstraněním tělesa skládky a kontaminovaných podložních vrstev.

ČIŽP OI Praha konstatovala, že od roku 2006 nebylo přistoupeno k uzavření smlouvy na provedení sanačních prací a **od roku 2005 není prováděn žádný monitoring kvality podzemních a povrchových vod, který by vypovídal o aktuálnímu znečištění podzemních a povrchových vod zájmového území.**

Z uvedených důvodů ČIŽP po provedeném řízení rozhodla o tom, aby do doby zahájení vlastních sanačních prací - odstranění tělesa skládky a kontaminovaných podložních vrstev, byl prováděn monitoring kvality podzemních a povrchových vod v k.ú. Nelahozeves v rozsahu níže uvedeném, a to až do data zahájení vlastních sanačních prací:

1) Zajistit provedení sanačních prací dle přijatého projektu sanačních prací – CHEMCOMEX Praha, a.s. z roku 2005 a schváleného realizačního projektu - odstranění staré ekologické zátěže spočívající v existenci staré skládky chemických odpadů na pozemku č.p.288/2 v k.ú. Nelahozeves.

Termín: do pěti let od ukončení výběrového řízení na dodavatele sanačních prací

2) Do doby zahájení vlastních sanačních prací - odstranění tělesa skládky a kontaminovaných podložních vrstev bude prováděn monitoring kvality podzemních a povrchových vod v k.ú. Nelahozeves takto:

vzorkované objekty	počet	četnost	analýzy
vrty kvártér - HJ-1	1	kvartálně	CI, NEL, PAU, BTEXS
vrty turon - HVT-10, HVT-11, HJ-2A, HVT-4	4	kvartálně	CI, NEL, PAU, BTEXS
vrty cenoman - HVC-10, HVC-11, HVC-1	3	kvartálně	CI, NEL, PAU, BTEXS
studny - č.p.138, č.p.170, č.p. 36 (č.p.146 v DAAR)	3	kvartálně	CI, NEL, PAU, BTEXS
Korytnický potok	1	kvartálně	CI, NEL, PAU, BTEXS

Zprávy o výsledcích monitorovacích prací budou zasilány ČIŽP OI Praha každý rok do 31.12.

Termín: od 31.8.2011 až do data zahájení vlastních sanačních prací

Obec Nelahozeves se odvolala dopisem ze dne 20.5.2011.

ČIŽP odvolání nevyhověla a postoupila je odvolacímu orgánu.

K odvolání: Odvolání je podáno proti rozhodnutí v plném rozsahu.

Účastník řízení namítá, že skutečnost, že již vypršela lhůta k dokončení sanačních opatření podle dosavadního rozhodnutí (31.12.2010), nemůže být sama o sobě důvodem pro vydání nového rozhodnutí a žádné nové rozhodné skutečnosti ve smyslu § 115 odst. 16 vodního zákona, které by opravňovaly původní rozhodnutí změnit, se nevyskytly. Odvolatel poukazuje na to, že termín provedení sanačních prací je v napadeném rozhodnutí stanoven relativně vůči termínu ukončení výběrového řízení, které má vést Ministerstvo financí ČR (dále MF ČR), přičemž v ekologické smlouvě s MF žádná lhůta pro výběrové řízení stanovena není. Odvolatel vyjadřuje obavu, že dokud výběrové řízení neproběhne, společnost UNIPETROL, a.s. se nemůže ocitnout v prodlení plnění uložené povinnosti. Podle odvolatele by ekologická smlouva neměla být brána v potaz při posuzování žádosti společnosti UNIPETROL, a.s. o stanovení nového termínu realizace nápravných opatření.

Odvolací orgán námitky odmítá. Skutečnost, že již vypršela lhůta k dokončení sanačních opatření podle dosav **od roku 2005 není prováděn žádný monitoring kvality podzemních a povrchových vod, který by vypovídal o aktuálnímu znečištění podzemních a povrchových vod zájmového území.** adního rozhodnutí (31.12.2010), znamená, že splnění dotčené podmínky již v její úplnosti nelze vymáhat. Odtud plyne potřeba stanovit pozdější termín ukončení sanací. Bylo by proti dobrým mravům vymáhat splnění uložené povinnosti (byť po termínu) pomocí pokut, protože povinnému subjektu nelze klást za vinu, že dosud nebyla naplněna ekologická smlouva. Nic na tom nemění fakt, na který odvolatel poukazuje, že totiž spol. UNIPETROL, a.s. žádala naposledy MF ČR o plnění ekologické smlouvy dne 5.5.2006 a od té doby již nikoli.

Vypršení termínu pro nápravné opatření může být (na rozdíl od názoru odvolatele) samo o sobě důvodem pro vydání nového rozhodnutí, neboť je novou rozhodnou skutečností ve smyslu § 115 odst. 16 vodního zákona. Ilustruje to obecná úprava pro vydání nových rozhodnutí, tedy § 101 správního řádu ve svém odst. e), kde se výslovně praví, že provést nové řízení a **vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže tak stanoví zvláštní zákon** (zde vodní zákon). Vypršení termínu pro nápravné opatření představuje skutečnost, kdy vyvstala nová skutečnost potřeby termínu dokončení sanace. Vydání rozhodnutí je opodstatněno také nutností sledovat vývoj situace pod skládkou předsanačním monitoringem. Zpoždění sanací a tomu odpovídající stárnutí sušů s nebezpečnými látkami ve skládce od roku 2005, kdy již není prováděn žádný monitoring kvality podzemních a povrchových vod, je z technického hlediska důvodem pro nově ukládaný monitoring a z právního hlediska je onou „novou skutečností“, protože původní rozhodnutí s tímto stavem nepočítalo.

Odvolatel má za to, že „Skutečnost, že výběrové řízení má dle ekologické smlouvy se společností UNIPETROL, a.s. vyhlásit MF ČR, je ve vztahu k vodoprávnímu řízení irelevantní, neboť předmětná ekologická smlouva má soukromoprávní charakter a MF ČR v ní nevystupuje v roli orgánu státní správy“. Odvolací orgán v tomto ohledu konstatuje, že charakter dané ekologické smlouvy a pozice, v jaké v ní vystupuje MF ČR, nemá ve vztahu ke splnění napadeného rozhodnutí význam. MF ČR je i nadále vykonavatelem veřejné moci. Odvolací orgán nemůže na účastníku řízení (UNIPETROL, a.s.) spolehlivě požadovat splnění uložených povinností v případě, že se do prodlení dostal v důsledku nečinnosti jiného orgánu veřejné správy. A v daném případě (výběr konkrétního subjektu) již MF ČR opět vystupuje jako ústřední orgán veřejné správy. Dle názoru odvolacího orgánu by takový postup byl v rozporu v rozporu se základními zásadami činnosti správních orgánů.

Odvolatel dále vyslovuje souhlas s předsanačním monitoringem ve smyslu druhé ukládané povinnosti, ale požaduje, aby výsledky kvartálních rozborů byly zasílány po každém provedení prací a aby byly zasílány také Obci Nelahozeves. Odvolací orgán v této části odvolání nevyhoví, i když věcně by neměl námitek, aby byla inspekce informována v kratší časové návaznosti na provedené chemické rozborů a aby odvolatel byl s údaji o stavu životního prostředí seznamován. Na druhou stranu je v zásadním zájmu společnosti UNIPETROL, a.s., aby při případném zjištění významného negativního trendu vývoje chemismu vod sama inspekci okamžitě informovala. Pokud nedojde k této situaci, je roční interval hlášení dostatečný. Obec Nelahozeves má možnost zjistit adekvátní informace u ČIŽP. Odvolací orgán takovýto zásah do napadeného rozhodnutí ani nemůže přímo učinit. Podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změnu rozhodnutí nelze provést, pokud by tím některému z účastníků, jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se. Znamená to, že takovou změnu může provést jen prvoinstanční úřad po vrácení věci k novému projednání. To však vzhledem výše uvedenému nepokládá odvolací orgán za nutné. Svou roli hraje i potřeba věc urychlit.

Odvolací orgán přikročil pouze k nutným změnám rozhodnutí ryze formulačního a upřesňujícího charakteru. Jednak bylo třeba vysvětlit pojem „zajištění provedení sanačních prací“, resp. přesný obsah časového termínu. Aby nebylo možno vykládat „zajištění provedení prací“ jenom jako jejich zorganizování např. podpisem smlouvy s dodavatelem, je změnou rozhodnutí upřesněno, že jde (stejně jako v původním rozhodnutí) o termín dokončení sanací. Dále pak bylo třeba stanovit, že monitorovací místo na Korytnickém potoce bude na stálém místě (které lze dohodnout dodatečně) a to spádově pod skládkou. Pokud by docházelo k odběrům z potoka spádově nad skládkou, nemohly by výsledky vypovídat o podzemních vodách z prostoru skládky. Odběry na libovolných místech pod skládkou by bylo obtížné porovnávat, proto je požadováno stálé monitorovací místo.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se nelze odvolat (§ 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád; ve znění pozdějších předpisů).

(otisk kulatého razítka č. 27 Ministerstva životního prostředí)

Ing. Miloslav Kuklík,
ředitel odboru výkonu státní správy I
pracoviště Praha 10, Kodaňská 1441/46, PSČ 101 00

č.j. 1421/500/11
52124/ENV/11

Účastníci řízení: (do vlastních rukou)

UNIPETROL, a.s., Na Pankráci 127, 140 00 Praha 4 (doručit zástupci -
UNIPETROL SERVICES, s.r.o., Záluží 1, Litvínov, PSČ 436 70)

Obec Nelahozeves, Školní čp. 3, 277 51 Nelahozeves; ID datové
schránky t42bc1q

Pozemkový fond České republiky, Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3
- Žižkov, ID datové schránky: mrbaiz9

Na vědomí: (Po nabytí právní moci)

Česká inspekce životního prostředí, OI Praha, OOV, Wolkerova 40/11,
Praha 6, PSČ 160 00 (se spisem)

Ministerstvo financí ČR, Letenská 15, 118 10 Praha 1

Ministerstvo životního prostředí, EOREŠ, odd. sanace, Vršovická 65,
Praha 10, 100 10

Povodí Vltavy, s.p., Holečkova 8, 150 24 Praha 5